

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KATHOLIKUS KÉPES HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON TIZENHAT OLDAL TERJEDELEMBEN.

Előfizetési ára a magyar birodalomban és Ausztriában
 Egy évre 4 kor., félévre 2 kor., negyedévre 1 kor.
 Egyes szám ára 8 fill., vidéken 10 fillér.

Szerkeszti BUDAY ALADÁR.
 A PÁZMÁNEUM nyomda és irodalmi vállalat kiadása
 Budapesten, VIII., Mária-utca 11.

A német birodalom államaiba egész évre 5 kor.
 Európa egyéb államaiba és Amerikába
 egész évre 7 kor.
 Hirdetések alku szerinti árban.

Márczius 31 nap	Római naptár	Róm. evang.	Gör. kath. naptár	Gör. kath. evangelium	Nap		Nap hossza	C	Hold		Hold- vált.
					kél	nyug.			kél	nyug.	
8 Vasárnap	Reminiscere	Máté	23 Nagyböjt	János (5.sz.)	6 12	5 37	11 25		11 59	2 21	
9 Hétfő	Róm.Franciska	(XVII. 1-9.)	24 Ján. feje m.		10	38	29		d. u.	3 12	
10 Kedd	Negyven vt.		25 Taráz		8	40	33		2 19	3 57	
11 Szerda	Konstantin hv.	Az Ur Jézus	26 Porfir	Natániel	6	42	36		3 33	4 39	
12 Csütörtök	Gergely pp.	színeváltozása	27 Prokóp	kétkedése.	4	43	39		4 46	5 12	
13 Péntek	Jézus gyoles.	a	28 Vazul		2	45	42		6 0	5 45	
14 Szombat	Matild kir.	Táborhegyén.	1 Márc. Eudox		1	46	45		7 12	6 14	

Állam és közigazgatás.

(K.) Kétségtelen, hogy az államnak jellegét az *egység* adja meg. Kétségtelen, hogy rendszeres közigazgatás csak *központi* közigazgatás lehet.

Az állam fővárosában kell lennie annak a központnak, a honnan az egész ország ügyeit intézik és minden egyes község úgy cselekedjék, a mint azt a központból diktálják.

Ez a néhány szó fejezi ki azoknak az elveknél az összességét, a melyeket a mai államosító törekvések magukba foglalnak. Egy szóval ma a főelv az, hogy mindennemű országos dologban a kormány tartsa kezében a gyepőlőszárat s minden emberfia arra haladjon (mint a vakló), a merre a kormány keze ránczigálja.

Mi hasznát veszi az állam a megyének?

Miért legyen a közigazgatás megyei?

Ezt a kérdést vetették föl napjainkban s az országos ügyek intézőinek nagy többsége bizonyosan szentül meg van győződve (?) hogy a *megye* már valami ócska, kopott, divatból kiment fogalom és intézmény.

Nos, hát mi meg akarunk felelni a kérdésre, mert tudjuk, hogy a nép, a kinek érdekeiről szó van, nekünk fog igazat adni.

Régebben a közigazgatás nem volt olyan jól szervezve, mint manapság. Akkor nagyon

nehéz dolog lett volna egy egész országot egy helyről igazgatni. Egyrészt azért, mert az egyes vidékek népeinek helyzetét csak az ottlakók ismerték, másrészt, mert a mely rendelet vagy törvény valahol nem tetszett, azt ott nem is lehetett végrehajtani.

Ezért az egyes országrészeknek, egyes városoknak, sőt egyes iskoláknak is megvolt az a joguk, hogy maguk intézték el belügyeiket, sőt élet és halál fölött rendelkeztek.

Igy keletkeztek a megyék is.

Az egyes vármegyék a maguk határán belül könnyen intézhették el ügyeiket. Az ország tehát vármegyékre oszlott; biráskodás, közigazgatás megyei volt. Utasításait természetesen az ország központjából kapták s így az állam közigazgatása mégis egy központból indult volna ki, ha...

És ezután a „ha“ után jön az, a miből meglátjuk, milyen fontos és hasznos intézmény volt a megyerendszer.

Ha tudniillik a megyék minden esetben vakon engedelmeskedtek volna a felsőbb parancsnak. De nem így volt.

A megyék mindenkor az egységes állam és a nép érdekeit szolgálták, de ha olyasféle parancsot kaptak, a mely az ország és a nép ká-

Kérelem! Mindazon tisztelt olvasóinkat, kik az 1903-ik évre szóló előfizetést még meg nem újították, kérjük, sziveskedjenek legalább félévre a lap árát mihamarább beküldeni (utalványt decemberben mellékeltünk), mert különben nem szolgálhatunk nekik tovább a lappal. A Magyar Néplap előfizetési ára fél évre **csak két korona.**

rára lett volna, akkor nem engedelmességek a kormány parancsának.

Ha a kormány haszontalan háboruk miatt katonákat és adót akart szedni, a megye nem engedte. Ellenállt a hatalomnak.

És ez nagyon jól volt.

Igy változtak a megyék az alkotmány védbástyáivá és nemzeti létünk alapjának szilárdságát nagyrészt a megyéknek köszönhetjük.

Ma is így kellene lennie!

Ha már az országházban a képviselők nem tudnak Fejérváry basáskodásának gátat vetni, a megyéknek kellene vele szembe szállniok.

Csak hogy sajnós, ma nem így van.

Ma a vármegyék élén olyanok állnak, a kik maguk is a kormány protekciósai, magyarul mondva: meghunyászkodó, hajlongáló talpnyalók.

Most végre aztán az egész rendszert el akarják törölni. Ne legyen megye, nincs rá szükség. Hogy a nép baját ki ismeri, ahhoz senkinek semmi köze. Csak az a fő, hogy minden hatalom a kormány markában legyen, minden pénz a kormány markába folyjék! A közigazgatás az állam egyedüli joga!...

Nem igaz!

És százszor is azt mondjuk, hogy nem igaz!

Elismerjük, hogy vannak a megyei rendszernek egyes kinövései; de mi lesz akkor, ha semmi sem fogja többé ellensúlyozni a Bécsből igazgatott, talpnyaló, hazaáruló kormányoknak (vagy ha csak egyes minisztereknek is) túlkapásait?

Kik védik meg a magyar alkotmányt, a magyar állami életet?

Abban a testületben, hol törvényeket hoznak a népnek és a nép nevében, máris kisebbségben vannak azok, a kik csakugyan a nép érdekeit védik, csakugyan a nép érdekeit tolmácsolják. Hát ezentúl azt akarják, hogy a közigazgatás ne a nép javára, hanem a nép elnyomására, a kormány kénye-kedve szerint történjék?

Sajnos a legtöbben ezt akarják!

A Budapesti Hirlap, a legelső magyar napilap irt nemrég erről a tárgyról. Ez az újtság ma a legnemzetibb és legfüggetlenebb. És ime! Az állam és közigazgatás ügyéről írva, siratja ugyan a vármegyéket, bizonyítja, hogy azok ősrégi nemzeti alapon épültek föl, de végre úgy vélekedik, hogy hát a megyékre ma már tényleg nincs szükség. Ezt nem hagyhatjuk szó nélkül...

Csak úgy látszik, mintha nem volna rájuk

szükség. Ugy látszik, mert mondom, a megyék vezetői ma már szintén a kormány keze intését lesik s e szerint nem teljesítik azt, a mire hivatva volnának, ellensúlyozni a kormány esetleges alkotmánytalan és jogtalan intézkedéseit.

És ha a megyékben volna egy kis hazafias szellem, azt éppen most volna alkalom megmutatniok.

A kormány olyan katonai terheket ró az országra, a melyeket a többség megszavaz ugyan, de a melyek a népet irtózatossúllyal fogják nyomni... A megyéknek föl kellene kelniök és csak annyit kellene mondaniok: népünk nem ad sem pénzt, sem életet és vért!

De hajh! nagy ur az állam.

És felette nagy zsarnok.

Csak azt mondja, hogy akarom... és máris a kezében van az egész közigazgatás, a melyre oly nagy súlyokat fog kötni, hogy azok minden bizonynyal sárba rántják az egész országot sanyargó, nyomorgó, dolgozó, küzdő, áldott, jó népét!

Bár ne így történnék!

Bár ne volna igazunk!

Kételű fegyver.

A katonai javaslatok óriási áldozatot kívánnak a nemzettől, a mely már egészen összeroskad a reá neheződő terhek alatt. Dicséretére válik az ellenzéknek, hogy a szó hatalmával lépett sorompóba e javaslatok ellen s a legalaposabb érvekkel mutatja ki, hogy a katonai terhek már nem emelhetők.

Ezen sorokban csak egy mozzanatot akarunk a mostani tárgyalásokból kiemelni. Az ellenzék — igen helyesen és az igazságnak megfelelőleg — e tárgyalások alatt nyíltan hangoztatta, hogy a nemzet zömének nevében beszél. Fejérváry ezt kétségbevonta, de ezzel kimutatta, hogy a természetes gondolkodásmód is elhagyta már őt.

Ugyanis az ellenzék hivatkozott arra, hogy sok törvényhatóság, népgyűlés s egyes kisebb körök határozathozatalai ellenzik a katonai javaslatokat s tiltakoznak azoknak törvényerőre való emelése ellen.

Fejérváry báró ezekre azt válaszolta, hogy az ilyféle határozathozatalok mesterségesen vannak hozva.

Ezt talán mindenki ajkára vehette volna, csak a honvédelmi miniszter nem, ki az egyházpolitikai törvényekért annyira kitette magát s a ki még most is szívesen látná társaival együtt Bánffy a kormányon.

Azt a Bánffy, a kinek politikai barátjai a megyék és más törvényhatóságok gyűlésein csakugyan mesterségesen szították a „közvéleményt” az egyházpolitika érdekében. A ki részt vett abban az időben ezeken a törvényhatósági gyűléseken, kézzel foghatólag tapasztalhatta, mily durva erőszakkal s minden képzeletet felülmuló fufanggal csinálták meg a közvéleményt.

Avagy gondoljunk vissza a hírhedtté vált Agliárdi esetre!

Bánffy itt is a törvényhatóságokat kérte föl, hogy az ő eljárásának csináljanak „közvéleményt.“ Csináltak is hallatlan erőszakossággal, de ezzel aztán el is értük azt, hogy a művelt világ előtt a híres magyar udvariasság sokat veszített tekintélyéből.

Akkor jó volt ez a közvélemény, pedig ez akkor igazán mesterségesen volt felidézve. S csodálatos, hogy a honvédelmi miniszter ezt akkor nem mesterséges, hanem „valódi“ közvéleménynek vette.

Természetes, akkor neki úgy tetszett, most meg másképpen tetszik, pedig a törvényhatóságok most csakugyan az igazi közvéleménynek szócsövei a katonai javaslatokat illetőleg.

Nem tudjuk még, hogy Széll Kálmán minő kibuvó utakat talál majd a mostani állapotok rendbehozására; de az az ut csak olyan lehet, a mely a nép érdekével nem ellenkezik.

Ha más utat találna választani, akkor szembe fogja magát találni az egész józan magyar néppel s meg fogja látni, hogy az a bizonyos kétélű fegyver vagy az egyik, vagy a másik felével sebezni fog.

Dr. Kozma Kálmán.

Alakítsunk minden községben katolikus népkört!

Kapaszkodók hazája.

A hatalom után való kapaszkodás politikája olyankor válik kirívóvá, mikor kormánybukásra, tehát egyben kormányrajutásra van remény. A kormányt katonák szertelen követelései kellemetlen helyzetbe juttatták, talán ki se lábol belőle. Nosza jelentkeznek a kapaszkodók, ma Andrássy Gyula gróf, a mi híres lángeszű külügyminiszterünk gyöngye fiaeskája; nolanap Tisza István, néhai Tisza Kálmán spekuláns fia. Látszólag mind a ketten azért beszélnek, hogy a katonai javaslatok szükségességét bebizonyítsák, valóssággal azonban csak kapaszkodnak fölfelé.

Andrássy Gyula, majd Tisza István gróf magyar létükre égis magasztalják nemzetietlen hadseregünk mai szervezetét. Sőt tovább mennek, nem átalják a katonai terhek emelésének azt az okot adni, hogy a balkáni állapotok s az osztrák és magyar birodalom nagyhatalmi hóbortja teszi azt szükségessé. Tehát nem a mi hazánk megvédelmezésére kell a hadsereget szaporítani, hanem a balkáni szlávok megvédésére és a nagyhatalmi állás esztelen, üres hóbortja kívánja azt meg.

Tisza István még ezzel sem elégszik meg, hanem hogy a miniszterségre érdemeket szerezzen: megvádolja a magyar nemzetet azzal, hogy háládatlan az uralkodóház irányában. Tehát a katonai javaslatokat azzal védi, hogy a nemzetet vádolja. Ez az ut a hatalomhoz igen célravezető, de nem tisztességes. Nem egyéb kapaszkodásnál.

Még egy kapaszkodó módról kell megemlékeznünk, a mely mostanában szintén igen divatos Magyarországon: ez a zsidókhoz való dörgölődés. Ennek legcsattanósabb és legtanulságosabb példáját Bánffy Dezső báró mutatta be a múlt héten. Ez a magasrangu kálvinista főúr a zsidóság vállain akar újból az elvesztett hatalomhoz jutni. A zsidókkal esett nagy barátságba, velük szövetezik, elfogadja a budapesti zsidó kaszinó elnökségét, hogy velük és általuk jusson vissza a miniszterelnöki palotába.

Tehát Bánffy Dezső a zsidókba kapaszkodik, a kik uralmának régebben is legszilárdabb oszlopai voltak. Igaz, hogy keservesen meg is látszott rajta a zsidók kezenyoma.

Miért mondjuk el mindezeket? Azért, hogy a magyar nép gondolkodjék fölöttük és vonja le belőlük a tanulságot. A tanulság pedig ebből az, hogy Magyarországon a hatalomhoz két uton szoktak jutni: a bécsi kegyek hajhászása és a zsidók támogatása által. A magyar nép érdekeinek becsületes védelmét nem tekintik alkalmasnak arra, hogy hatalomra juszanak. A néppel csak akkor állnak szóba, mikor választás van. Első lépcsőnek jó a nép bizalma, de magasabbra csak a bécsi kegyekkel, vagy a zsidók vállain lehet emelkedni.

Ez aztán elszomorító dolog ugyan, de a népen áll, hogy ilyen kapaszkodóknak ne adja oda magát első lépcsőfokul sem, hanem bizalmára csak becsületes, kipróbált keresztény férfiakat érdemesítsen, mert csak így vivhatja ki azt, hogy a nép is számba vétessék és csakis az ő érdekei vezéreljék a politikusok lépését. Végre is Magyarország nem az osztrák generálisok, nem is a potrohos zsidók vállain nyugszik, hanem a magyar nép vállain pihen. Isten után a magyar nép karjai védhetik csak meg a hazát.

POLITIKAI VILÁG.

Íródeák dala a múlt hétről.

Azt mondják, hogy háboru lesz,
Készülj magyar, kardot élezz
Jön a muszka, siessetek,
Dupla adót fizessetek.

Ezt mondják most ott fönn Bécsben
Ellenségink rút fészében;
Ily rémes hirt terjesztenek,
De ők még sem készülődnek.

„Ne higj magyar a németnek,
Akármivel hitegetnek . . .“
Zsarol, sarczol, bőrd nyuzza,
A véredet szomjuhozza.

Jól lakni a termésünkkel
S dolgozni — a mi kezünkkel
„Nincsen abban semmi virtus,
Verje meg a . . .!“

*

Törvénszegő törvényhozók.

Báró Fejérváry Géza miniszter és Lengyel Zoltán képviselő, — mint tudjuk — a törvény és a józan ész ellenére, karddal mentek neki egymásnak, holott éppen tőlük várjuk — példa gyanánt — a tör-

vény szigorú megtartását. Ujabbán ismét két olyan ember kelt párbajra, ki a közéletben szerepel. Az egyik Ráth Endre kézdívasárhelyi képviselő, a másik Hámos László gömöri főispán. Ezek az urak minap összeszólalkoztak a képviselőház folyosóján, a miből aztán párbaj keletkezett. Eltekintve attól, hogy egy kis karczolásal ügyük éppenséggel nem nyert elintezést, csak ama megjegyzés ismétlésére szoritkozunk, hogy az még sem járja, miszerint maguk a törvényhozók válnak legsűrűbben törvénytörzőkké. Vagy azt hiszik talán, hogy a törvényt csak az egyszerű népek kell respektálni? A mi népünk jól tudja, hogy a párbajt törvény tiltja Magyarországon s ha látja, hogy az urak fütyülnek a törvény tilmaira, megeshetik, hogy a nép is kevesebb tiszteletet mutat a törvények iránt. Ezt eredményezi a párbajmánia elterjedése.

Megjegyezzük még, hogy Rakovszky István, a hitvédő néppárt alelnöke, volt egyik párbajsegéde a protestáns Ráth Endrének, tehát elősegítője egy oly törvényellenes cselekedetnek, melyet az egyház is szigorúan tilt. Rakovszky közbejárása annál súlyosabb beszámítás alá esik, miután a jelen esetben nem az ő becsülete forgott kockán, tehát azzal sem mentheti magát, hogy társadalmi kényszer hatása alatt állott. Bizony, bizony Rakovszkyék nem jól teszik, hogy a párbajozásnak csak — elvben ellenségei.

A katonai javaslatok titka.

Több katona kell az országnak s a hadügyi kormány fel akarja emelni az ujonczok létszámát. A ki azonban jártas a politikai hunczutságokban, az belát a generálisok veséjébe. Tudniillik úgy áll a dolog, hogy katonánk elég volna — papiroson, de a valóságban 100 behívott közül csak 35—40 jelentkezik katonai szolgálatra, a többi kivándorolt Amerikába, Romániába, vagy itt bujkál magyar földön s a hatóságok nem tudnak ráakadni. Az ujonczemelés titka tehát az, hogy nem több katona kell a kormánynak, hanem annyi katona, amennyinek törvény szerint csakugyan be kellene vonulnia. Ezért a katonai javaslatok minden áron törvénynyé lesznek, ha mindjárt nemzeti engedmények árán is, a mitől pedig Bécsben irtóznak. Az ellenzék kemény ellenállásának ez lesz a gyümölcse.

Mindazáltal a kormány jelenleg zsákutczába van szoritva. Ha ezt a jövőben el akarja kerülni, akkor lásson utána, hogy a nép katonaköteles korban ne legyen kénytelen kivándorolni a hazából, hanem biztos megélhetést találjon itt. Lesz akkor elégséges katona s nem lesz elégedetlenség.

Gyermekvédelem.

Az árva gyermekekkel eddig édeskeveset törődött az állam. Ebbeli nagy mulasztásait akarja helyre hozni, a midőn elkészítette a gyermekvédelemről szóló törvényjavaslatot. Főbb pontjai ezek: Minden magyarországi illetőségű elhagyott árva gyermeket az állam tartozik nevelni 15 éves koráig. Elhagyott gyermeknek tekintetik az is, kit a szülők vagy a hozzátartozók nem képesek eltartani. Az elhagyott gyermekek sorsa a rendőrhatalóságok kezéből az árvaszékek kezébe lesz letéve. Minden község előljáróságának védeni kell az elhagyottnak látszó gyermeket. Az állam a községnek megfizeti a védelem költségeit, mihelyt a gyermek a menedékhelyre kerül. Az év folyamán 18 ilyen menhelyet fognak építeni az országban és 2 gyermek-gyógyintézetet. A gon-

dozás akként lesz rendszeresítve, hogy a gyermeket ki adják nevelő szülőknek is, a szopós gyerek azonban kiadható az anyjának is. A felügyelőségnek kötelessége gondoskodni arról, hogy a 15 évet elért gyermek biztos ellátást nyerjen valamely családnál, gazdaságnál, ipari vagy kereskedelmi vállalatnál. A kiváló tehetségű gyermek további kiképzését nyer. A szabályzat kimondja azt is, hogy a 15 éven aluli külföldi gyermek az ország területén hasonló elbánás alá esik a magyar honossal. A szabályzat márczius 17-én kerül bizottsági tárgyalás alá s kívánatos, hogy mielőbb törvény váljék belőle, de olyan törvény, melyet pontosan végre is hajtanak.

Választási visszaélések.

Széll Kálmán programjában nem utolsó helyen áll a tiszta választásokra vonatkozó ígéret. Csakhogy az időközben megejtett választások egyike-másika azt mutatja, hogy az állapotok majdnem ugyanazok, mint a hírhedt Bánffy idejében. A magyar-csékei választáson például oly sok visszaélést tapasztaltak a jelen volt képviselők, hogy ezek felpanaszlása miatt egy országgyűlési nap kárba veszett. A szemtanúk a következő visszaéléseket bizonyították: A hivatalos személyek a törvény világos rendelkezése ellenére beleavatkoztak a választásba. A főszolgabíró 26 kocsii ellenzéki választót huszárokkal elfogatott s mikor ezért a törvényre való hivatkozással kérdőre vonták, azt felelte: „nem kell nekem törvény, majd csinálók én magamnak.“ A jegyzők szabadon korteskedtek és fenyegetéssel birták rá a választókat, hogy kormánypárti zászlók alá álljanak. Állítólag nagyban folyt a vesztegetés is, ámbar Széll Kálmán ezt a vádat visszautasította. De különben kitűnt, hogy a miniszterelnök rendeleteire nem sokat adnak az állami közegek. A választási elnök tömérdek 48-as választót utasított vissza. Csakis így történhetett az, hogy a függetlenségi párt jelöltje elbukott.

Ugyanígy ment végbe a csikszentmártoni választás. Győrffy mellett a tisztviselők nyiltan, meg nem engedett eszközökkel korteskedtek. A két párt között oly veszedelmes harc fejlődött ki, mely gyujtogatással, halálos végű verekedéssel végződött.

Szóval nem látunk semmiféle rendszerváltozást. Hiába tiltakozunk a választási visszaélések feljulása ellen, mert mindaddig így lesz ez, a mig a Magyar Néplap keresztény-szociális programja alapján meg nem valósul az általános titkos és községenkint való szavazás, a mit nem győzünk eleget sürgetni. De hát a hatalom füle be van dugva.

Tiltakozások.

Tovább folynak országszerte a tiltakozó népgyűlések a katonai javaslatok ellen. Elmúlt vasárnap Budapesten ismét nagy gyűlést tartott a polgárság e végből, melyen mintegy 8000 főnyi tömeg vett részt. A szónoki emelvényen képviselők foglaltak helyet, kik közül Eötvös Károly mondott ki-méletlen beszédet az osztrák törekvések ellen. Ugyan-e napon Hatvanban, Debreczenben, Nagy-Károlyban és Kolozsvárott is hasonló czélből gyűlésezett a nép és utasították a képviselőket, hogy a nagy szegénység tekintetbe vételével ne fogadjanak el semminemű új terheket.

A budapesti tüntetés vasárnap nagyobb arányban meg fog ismétlődni. A bizottság már megállapította a programot, mely szerint márc. 8-án délután népgyűlést rendeznek a parlament előtti téren. A pol-

gárság
a képi
Justh
Vilmo
pest f
ismét
rályi v
mely
hanem
cziális
alább

F
cziális

— a s
lyába,
vasárn
vaslat
nak, m
hangu
tett. N
bárme
népgy
nyét e
ládság
szoczi
badság
legsze
rényle
sikerü
nemze
szük,
magát
jogot,
is tud
a jogc
nem s
levonh
vezére
képesé

M
javasl
háza i
föltéte
hadser
mint l
lalást
honvé
hogy a
szájize
minder
E
váry h
rendbe
és m

A
zalogos
fizet ta
kölesön
pontoss
fizethet
pénz

gárság részéről beszélni fog Thék Endre nagyiparos, a képviselők közül Zichy Jenő gróf, Beöthy Ákos, Justh Gyula, Holló Lajos, Barabás Béla és Vázsonyi Vilmos. Ezután tüntető körmenet lesz, mely Budapest főbb utvonalaival a Dunaparton végig haladva, ismét az országháza elé vonul. A Dunaparton a királyi várakkal szemben 3000 fáklya fog kigyuladni, mely azonban korántsem lesz tüntetés a király ellen, hanem tiltakozás a király előtt. Hírlik, hogy a szociálisták meg akarják zavarni a népgyűlést, miről alább mondjuk el véleményünket.

Merénylet a szólásszabadság ellen.

Egy aljas merényletre készülnek a zsidó szociálista vezérek. Vérrrel, áldozattal szerzett jogunkat — a szólásjogot — akarják lerántani abba a pocsoltyába, melyben ők fetrengenek. A függetlenségi párt vasárnapra tiltakozó népgyűlést rendez a katonai javaslatok ellen. Mi nem vagyunk hívei ennek a pártnak, már azért sem, mert létezése óta csak nagyhangú szólásokat hangoztatott, de tenni semmit sem tett. Nem is védelmezzük. De legyen ez bármely párt, bármely testület: ahhoz föltétlenül joga van, hogy népgyűlést rendezzen, azon aztán politikai véleményét elmondhassa. Ebben megakadályozni bárkit galádság, aljas merénylet a szólásszabadság ellen. A szociálista vezérekre, kik nagy garral folyton a szabadságról, jogról papolnak, nagyon jellemző, hogy a legszentebb jog ellen: a szólásjog ellen intéznek merényletet. Nem hiszszük, nem merjük hinni, hogy ez sikerülni fog nekik. Ez oly örökös szégyenfolt volna nemzetünkre, melyet nem lehet lemosni. Nem hiszszük, hogy a budapesti munkásnép ebbe belehagyja magát lovalni. Ha ezt megtenné, nem is érdemelné jogot, mert jogot csak az érdemel, a ki azt tisztelni is tudja. Nagypáink 48-ban vérrrel küzdötték ki ezt a jogot és ezt néhány zsidólegény piszkos érdekeért nem szabad csorbítani. Mindenesetre egy tanulságot levonhatunk a dologból és ez az, hogy a szociálista vezérek egyéni érdekük előmozdításáért mindenre képesek, még a szólásszabadság eltiprására is.

A király akarata.

Mult számunkban megírtuk, hogy a katonai javaslatok Ausztriában keresztül mentek. Az urak háza is hozzájárult megszavazásukhoz, de csak oly föltétellel, ha a magyar követelések mellőzésével a hadsereg mindenben közös marad, ugy alakjában, mint lényegében. Ezen nyílt magyarelles állásfoglalást az osztrák kormány egy tagja: Welsersheimb honvédmisztér is helyeselte, sőt azt is kijelentette, hogy a haderőn már azért sem lehet a magyarok szája szerint változtatni, mert a király akarata, hogy minden a régiben maradjon.

Ezzel szemben Széll miniszterelnök és Fejérváry honvédmisztér a közel multban nekünk több rendbeli engedményeket helyeztek kilátásba. A kérdés már most az, hogy a merev osztrák állásfoglalás

és az előterbe tolt „királyi akarat” nem fogja-e kormányunkat megakadályozni abban, hogy az ígéreteket teljesíthesse? A szombati országgyűlésen ez iránt már is sarokba szorították Széll Kálmánt s a pártok erősen visszautasították az osztrák elbizakodottságot.

Mit kíván az osztrák? Azt, hogy a hadsereg közös maradjon. És mit kívánunk mi? Hogy legalább közös legyen. És e két látszólag hasonló kívánság között nagy az eltérés. Mert a hadsereg az ő mai formájában és lényegében nem annyira közös, hanem tisztán csak osztrák. Odaát azt szeretnék, hogy ez továbbra is így maradjon. Ellenben a jogos magyar követelések arra szorítkoznak, hogy igazán közös legyen, vagyis a magyar jelleg is kidomborodjék az osztrák jelleg mellett, miként azt 67-es törvényeink is biztosítják nekünk. Amde ez a törvény eddig csak papiroson volt meg, de gyakorlatilag nem érvényesült. Mi pedig azt akarjuk, hogy végre-valahára megvalósítást nyerjen. Ez ellen meg aligha fog tiltakozni a legalkotmányosabb király, inkább elhiszszük, hogy a „királyi akarat” politikából lett előránzsigálva.

Választások.

Március 2-án ment végbe a csikszentmártoni és facseti választás. Előbbi helyen Györfly Gyula 646, Rápolthy Gusztáv függetlenségi 408 szavazatot kapott, így tehát ismét Györfly lett a kerület képviselője. Baránszky néppárti jelöltre 5 szavazat esett. Utóbb a néppártiak átcsaptak a függetlenségi táborba, miután látták, hogy teljes kudarc várakozik rájuk.

A facseti mandátumért Nemes Zsigmond és Juhos Gyula szabadelpvüpartiak küzdöttek egymással. A választás Nemes Zsigmond aradi ügyvéd győzelmével végződött.

Galánthán március 4-én folyt le a választás, mely a hajnali órákig eltartott s a következő eredményel zárult le: Esterházy Mihály gróf szabadelpvü párti jelölt 1440 szavazattal győzött Kormos József néppárti 986 és Havas József függetlenségi jelölt 294 szavazata ellenében.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Szemere Miklós nagy barátja a testedző és ügyességet fejlesztő sportoknak. A lófuttatásokon elsőrangú tekintély és újabban a czéllövészet sportját iparkodik terjeszteni. Ebből a szempontból szót hozzá a pénteki ülésen a katonai vitához. A hadsereget csunyán lebirálta. Katonáink csak a parádémarsot tanulják s a gombokat fényesítik, a helyett, hogy a czéllövészetben gyakorolnák magukat. Az egyévi önkéntességi jogot azoknak kell megadni, a kik jól tudnak lőni. A mai hadvezetés nem sokat ér s ha a hadsereget nem tesszük jobbá és olcsóbbá, akkor elvesz Tokaj, Budavár s a magyar becsület. Mindemellett elfogadta a katonai javaslatokat, ámbár ez az elhatározása nem egyeztethető össze beszéde

A ki birtokára jelzálog-kölcsönt

akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez Budapest, V. Géza-utca 2. (saját ház.) Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főczélja azonban, hogy a közép- és kisbirtokosokon segítsen. Ezért kölcsönöket már 300 koronától kezdve ad. A ki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden, a kölcsön körüli, teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig 15, 22, 25, 33 és fél, vagy 34, vagy 50 évi törlesztésre engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben akár részben bármikor minden díj nélkül visszafizetheti. Az intézet jelenleg 5 százalékos és 4 és fél százalékos záloglevélkölcsönöket ad s az 5 százalékos kölcsönök minden levonás nélkül készpénzben fizettetnek ki. A kinek kölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal az intézethez, mely egyszerű levélre bárkinek szívesen ad fölvilágosítást.

tartalmával. Kivüle felszólaltak még Beniczky Árpád, Eitner Zsigmond és Kovács Pál a javaslatok ellen, utóbbi felolvasta azon kormánypártiakat, kik jelölt korukban a terhek emelése ellen tiltakozó ígéretet tettek.

Szombat, 1903. február 28-án.

Napirend előtt a képviselőház ugyszólván egy-értelműen verte vissza az osztrák törvényhozók magyarellenes támadását. Az osztrák parlament és az urakháza ugyanis elfogadta a katonai javaslatokat s ez alkalomból nyíltan bejelentették, hogy a magyarok nemzeti követeléseit a hadseregére vonatkozólag nem engedik érvényre jutni. Rátkay László, Rákosi Viktor, Pichler Győző, Ugron Gábor és Rakovszky István szóvá tették az osztrák galádságot s e szenvedélyes kifakadásukat a kormánypart is helyeslőleg — bár némán — vette tudomásul. Apponyi többször mérsékletre inté a szónokokat; de tudni kell, hogy a midőn néhány nappal ezelőtt az osztrák parlamentben *betyárnak* mondták a magyar nemzetet, az osztrák képviselőházi elnök nem utasította rendre a sértegetőket. Széll Kálmántól elvárta volna az ország, hogy e felszólalásokra megnyugtató választ adjon. De bizony nem volt elég bátorsága férfiasan nyilatkozni és olyan óvatosan beszélni, hogy valahogy vissza ne sértse kedvencz osztrákjait. Ugron szerint ismét működik az a titkos bécsi kéz, mely a korona és nemzet között viszályt kelt. Szünet után a kérvényeket tárgyalták. A borítaladó leszállításáról szóló kérvényt kiadták a miniszternek, valamint a gabonahatáridő-üzlet megszüntetéséről szóló kérvényt is.

Hétfő, 1903. márczius 2-án.

A kormányparti táborból Sréter Alfréd reményét fejezte ki, hogy a magyar követelések a hadseregben idővel érvényre fognak jutni. A létszám szaporítását megszavazza, mert számít oly eseményekre, melyekkel szemben a nemzetnek és hadseregnek készen kell állnia. Utána Benedek János függetlenségi párti négy óra hosszáig beszélt és felsorolta azokat az embertelenségeket, miket a katonákon elkövetnek. Határozati javaslatot nyújtott be a párbaj-kényszer eltörléséről és arról, hogy a közemberek és altisztek is lehessenek tisztek, ha eleget tanulnak és eleget tudnak.

Kedd, 1903. márczius 3-án.

Brázay Kálmán kereskedőhöz illő rövideggel, 4 perc alatt mondta el észrevételeit a vita során. Szerinte nem a katonaságot, hanem a gazdasági életet kell fejleszteni. Lovászy Márton a magyar befolyást akarja Boszniában megerősíteni azért, ha a boszniai négy gör. kel. metropolitát a karlóczai pátriárka főhatósága alá helyeznők. Mostanában a konstantinápolyi metropolita alá vannak rendelve. A katonai javaslatokat ő is, valamint Luby Béla is ellenzte.

Szerda, 1903. márczius 4-én.

Napirend előtt a néppárt szóvá tette a hétfőn lezajlott csikszentmártoni választást, melyen ismétlődtek a tisztviselői visszaélések. Széll Kálmán megint csak amolyan se hus, se hal-választ adott, mely szerint a megtorlás nem fog késni, ha a visszaélések kiderülnek. A hatalomnak azonban gondja lesz rá, hogy ez meg ne történjék. Justh Gyula hozzá szólt a katonai vitához s a világbéke eszméjéért lelkesedve, nem fogadta el a törvényjavaslatot. Hossza-

san fejtegette abbéli nézetét, hogy a trón és a nép legerősebb támasza a nemzeti hadsereg. Pozsgay Miklós szintén az ujonclétszám fölemelését ellenzé.

Csütörtök, 1903. márczius 5-én.

Reich Aladár a katonai javaslatok ellen beszélt. Ugyanezt tette Eötvös Károly is, a ki szokott élcelődő modorában kedélyesen diskurálgatott két óra hosszatt és itt-ott nagyot csipett Széll Kálmánon, Fejérváryn s az osztrák hadseregben. Történeti adatokkal olvasta rá a miniszterelnök fejére, hogy minden alap nélkül tartja magát Deák elvei örökösének, hisz Eeák 1839-ben, mikor az Wesselényit, Kossuthot, Lovassyt s az országgyűlési ifjakat börtönre vetették, maga is obstrukciót vezetett az akkori kormány ellen, míg végre a korona szabadon bocsátotta a foglyokat. Eötvös csodálkozott, hogy a volt nemzeti pártiak most hallgatnak. Ha nem igyekeznek a multjukhoz fűződő reményt beváltani, akkor ugymond, az ő egész multjok ámitás volt. Végül határozati javaslatot adott be a magyar hadsereg érdekében. Boda Vilmos szintén ellenezte a katonai terheket.

Röppentyük Bálint gazdánk fejéből.

— Szemere Miklós, a czélbalövés lelkes hive, elfogadta az ujonclétszám fölemelését. Ezzel ő maga is — tullótt a czélon.

— Mit jelent az, hogy az osztrákok megint olyan nagyon orditanak ellenünk? Hát azt, hogy a magyar nemzet egén viharos felhők tornyosulnak, — s a vihart bizonyos lények előre megszokták érezni, olyankor aztán orditanak.

— Egyszer életemben szívesen meghallgatnám a Gotterhaltét: ha azt a katonai javaslatok temetésén huznák.

— Az osztrákoknak van okuk pirulni annyi galádság után, miket ellenünk elkövetnek. De hogyan piruljanak, mikor nincs arcuk... azaz arczátlanok?!

Zsidóizmus és szociálizmus.

Csodálatos egyetértéssel lármáznak most a zsidó és szociálista lapok. A zsidó „Budapesti Napló“ és a szociálista „Népszava“; a szociálista „Szabad Szó“ és a zsidó „Egyenlőség“ című lapok, mintha egyszerre a sistergő mennykő ütött volna beléjük, hamut hintenek a fejükre, krokodilkönyeket sirnak és rongygyá tépik a kaftánjukat.

Vajjon mi hozta össze a zsidókat a szociálistákkal? Mi történt, hogy ezek oly eszeveszetten orditanak? Talán üldözik az uzsorásokat? Vagy a munkásnép megtagadta a szociálista vezéreknek a véradót? Ha azt gondolod nyájias olvasóm, akkor nagyon, de nagyon tévedsz. Nem jutottunk még Magyarországon annyira, hogy a büntető törvénykönyv erejével sujtának a zsidó uzsorát; sajna, munkás testvéreinknek sem jött még meg az eszük, hogy megtagadnák a „vezérektől“ a véradót, véres verejtékükön szerzett filléreiket. Akkor is tévedsz kedves olvasóm, ha azt hiszed, hogy az újabb katonai terhek emelése

ellen lépett sorompóba ez a gyönyörűsége két szövetségese.

Ha meg nem mondanám, tán ki sem találnád; nem találnád ki még akkor sem, ha naphossziglan törnéd rajta az eszed. De megkiméllek ettől a fáradtságtól. A zsidók és szociálisták azért nem férnek a bőrükbe, mert új szerzetesek akarnak letelepedni Magyarországon. Azért dagadt ki a dühtől a Vészi József szeme és azért pukkad mérgében az Izrael Jakab. Azért fészkelődnek, azért gorombáskodnak.

Mosdatlan szájjal, talmud szemtelenséggel rontanak neki a keresztény papságnak és az anyaszentegyháznak. Az ember szinte önkéntelenül kérdezi: de hát mi közük a zsidóknak, vagy a szociálistáknak ahhoz, hogy mi hozzánk szerzetes rendek jönnek? Miért ütök abba bele orrukat a zsidók és a vallástalan szociálisták? Kerül-e ez nekik fáradtságukba, pénzükbe? Kértek-e ezek a szerzetesek tőlük csak egy fityinget is? Miért avatkoznak bele egy oly dologba, a mihez semmi közük? Hiszen, ha egy szerzetes rend hazánkba jön, mi hozzánk jön, katolikus keresztényekhez, mi hozzánk testvéreikhez. Miért ártják magukat ebbe bele? Nem zörög a haraszt, ha nem fúj a szél; nem ordít a zsidó ok nélkül. Minden kérdésnek megvan a maga válasza.

Tüstént meg is mondom.

A zsidók azért ordítanak, mert féltik jó és kényelmes dolgukat. Mert tudják, hogy a papság testvérje, barátja, tanácsadója a népnek. Tudják nagyon jól, hogy a betelepülő szerzetesek a nép igaz barátjai, hű tanácsadói lesznek. Tudják, hogy a szerzetesek is elő fogják segíteni a keresztény törekvéseket. És azt is tudják, hogy a mely pillanatban ezek érvényre jutnak, megszűnik a zsidók minden hamis praktikája, uzsorája, becsapási kereskedése.

Tudják, hogy a mely pillanatban a nép e törekvéseket megérti, kezét fog egymással és megteremti az igaz keresztény Magyarországot, melyben az igazi krisztusi szeretet és testvériség fog uralkodni.

És ezért kapálódznak ez ellen a Vészi József és társai, mert jól tudják, hogy minden egyes szerzet betelepülése csak elősegíti célunk érvényre jutását. Hát a szociálisták? Azoknak is megvan az okuk. Ok a munkás népet féltik.

A 67-es szabadelvűek és 48-as szabadelvűek és mindahányan vannak, nem törődnek a munkás néppel és így azok teljesen a szociálista vezéreknek vannak kiszolgáltatva. Ez persze a szociálista ő kelméknek tetszik. Zsarolhatják, szipolyozhatják a munkásnépet.

A mi keresztény törekvéseink homlokegyenest ellenkeznek ezekkel. Mi és mindenki, a ki e törekvésnek szolgálatában állunk, önzetlenül cselekszünk és önzetlenül munkálkodunk a nép érdekében. A szerzetesek, ha közvetett uton is, elősegítik a keresztény törekvéseket, felvilágosítják a munkásnépet, mint legutóbb a karmeliták tették és kimentik őket a szo-

ciálisták karmai közül. És ezért dühöngenek oly eszeveszett módon a Vészi József, a Groszmanok és Izrael Jakabok. De csak dühöngjenek, ennyire még nem jutottunk, hogy ők megakadályozzák azt, hogy ide keresztény katolikus szerzetesek jöjjenek. Csak gorombáskodjanak, nevezzék csak hazátlannak, jövevényeknek a mi szerzeteseinket, a mi papjainkat, mi nem fogunk gorombaságra gorombasággal válaszolni, csak haladunk egyenesen a mi igaz utunkon, bárhogy öltögeti ránk nyelvét a zsidóizmus és szociálistizmus.

b—ó.

Csak keresztény intézményeket, katolikus egyesületeket, keresztény szövetkezeteket alakítsatok magatoknak és fiaitoknak! Minden jellegtelen kör, egyetlen, szövetkezet a felekezetenélküliség kárhozatos melegágya a drága hazában!

Nádfedeles...

*Nádfedeles, csendes viskó a tanyám
Benne nevelt gondok közt a jó anyám,
Gondjai közt én valék a legelső,
Ember legyek, majd az a kor ha eljő.*

*Napok mentek, évek teltek azóta,
Hányszor kinyílt, hányszor hervadt a róna,
Számptalan bú s gond szakadt a nyakamba,
Fekete szál... fehérre vált hajamba'.*

*Bármint dúltak felettem a viharok,
Egy védőpajzs oltalmamra adatott,
Védőpajzsként állt jó anyám mondása:
„A hit legyen mindig szived forrása.”*

*Bárhogy tört is reám a sors haragja,
Hogy szivemből tövestől kiragadja,
Nem volt képes, oly erőt vert gyökere,
Melyet anyám féltve őrzött s nevele.*

*Te emléked, drága anyám, oly édes,
Elfeledni szivem soha nem képes,
Imáimat naponkint, ha végezem,
Felsőhajtok: „Boldogítsd őt... Istenem!”*

Göntér József.

A pápa a Vatikán kertjében.

Mai képünk a negyedszázad óta uralkodó katolikus egyházfejedelmet tünteti föl, úgy, a hogy a Vatikán kertjében sétálni szokott.

Ime, ez az egyszerű, görnyedt, de tisztos, méltóságos aggastyán van hivatva arra, hogy Krisztust helyettesitse a földön, az emberek között. Csakhogy az a derék férfiú belül, szívből és szellemben még ifjabb, mint sok más. Nagy tudománya, nemes lelke

még világít, ragyog. Páratlan is ő az emberek történetében. Csakhogy azt a nagy testi és lelki fönséget nem önző czélokra használja, hanem az Isten dicsőségére s az emberek javára.

Szemléljük szeretettel ezt a tisztos aggastyánt és mondjunk egy imát érte, egy rövid fohászt: Áldd meg Isten szent Atyánkat!

Mai számunk tárczarovata a politikai események bősége miatt elmarad. Lesz rá gondunk, hogy olvasóinkat a nyár folyamán, mikor a politikai élet szünetel, szebb-nél-szebb olvasmányokkal lássuk el és így pótolva lesz a mai tárcza hiánya.

UJDONSÁGOK.

A pápa koronázási jubileuma. XIII. Leó pápa megkoronázásának márczius 3-án volt a 25-ik évfordulója. E nevezetes nap tiszteletére a Szent-István Társulat nagyszabásu ünnepet rendezett Budapesten, melyen részt vett a magyar katolikus egyház és az előkelő társadalom. Az ünnepélyt Vaszary Kolos perczegprimás hatásos szavai vezették be, utána Lévy Mihály plébános szavalt a gyönyörű ünnepi ódáját, gróf Majláth József pedig előadta „XIII. Leó és a társadalom” című értékes tanulmányát. Felolvasásokat tartottak még Prochászka Ottokár és Dedek C. Lajos, s ezek elhangzása után Zichy Nándor gróf mint elnök, lelkes szavakkal zárta be az ülést, melyet a növendékpapság éneke fejezett be.

A legfényesebb ünnepség e napon Rómában volt, a hol a pápa Szent Péter templomában ötven biboros, számos fejedelmi személyiség és százezernyi hívő jelenlétében osztotta ki áldását.

A király Budapesten. A király hétfőn este Bécsből Budapestre érkezett. A hivatalos fogadtatás ez alkalommal ő felsége kívánatára elmaradt s a király és kísérete a pályaudvarról egyenest a budai várpalotába hajtatott. Az udvar márczius 18-áig marad Budapesten s ez idő alatt az általános kihallgatások hétfőn és csütörtökön lesznek.

József főherczeg 70 éves. Márczius 2-án ünnepelte meg a legmagyarabb főherczeg születésének 70-ik évfordulóját s vele együtt ünnepelt az egész magyar nemzet. Ebből az örvendetes alkalomból az ország minden részéből számtalan üdvözet érkezett a főherczegi családhoz. A családi ünnepély, mely csak József főherczeg kívánására nem lett országos ünnepély, a főherczeg fiúmei kastélyában folyt le s istentisztelettel kezdődött. A kastély ormán nemzetiszínű zászló lengett.

A központi oltár-egyesület kiállítása szombaton nyílt meg Budapesten. Különösen érdekes Mária Valéria főherczegnő által készített oltár-vánkos, mely az építendő Örökimádás-templom tulajdona lesz.

Régi jó szokás felújítása. Azelőtt minden vállalkozás Isten segítségül hívásával kezdődött. Ez a szép és jó szokás azonban kivesző félben volt, míg ujabban a hitélet erősebb felbuzdulása ismét előtérbe hozta. A Hamerli testvérek új keztügyára Pécsen nemrég nyílt meg. Az ünnepélyes megnyitás szent misével kezdődött, melyen a gyár összes személyzete jelen volt. Természetes, hogy Isten áldása nem is fog elmaradni a vállalatnál, mely 200 munkásnak ad biztos kenyeret. A közönség pártfogását is kétszeresen megérdemli.

A pápa bőkezűsége. Jubileuma alkalmából a pápa gazdagon megajándékozta a szegény embereket. Róma szegényei 50.000 lírát kaptak, Perugióba 20.000 lírát küldött a pápa, hogy a felét osszák ki az inségesek között, másik felét adják a népkonyhának. Szülőhelye, Carpineto község 10.000 lírát kapott, 20.000 lírával gyarapította a pápa a segítségre szorult apácák támogatására már régebben tett nemes alapítványát. A szent Atya ezenkívül elhatározta, hogy Carpineto vízvezetékére 150.000 lírát fog költeni s az általa alapított földmives bankot a szükséges tőkével ellátja. Egyébként a lateráni bazilika munkálatainak befejezését is elő fogja segíteni. Megemlítjük, hogy ebben a bazilikában van eltemetve II. Szilveszter

pápa, ki szent István királynak a magyar koronát küldötte.¹

A hatvani küldöttség Budapesten. A félegyháziak után a hatvaniak 150 tagu küldöttsége érkezett szerdán reggel Budapestre, hogy Apponyi házelnöknek a katonai javaslatok elleni feliratukat átadják. Őket is lelkesen fogadta a főváros népe; amerre elhaladtak, zajosan megéljenztek. A képviselőházban a küldöttség a szokásos formában átadta gróf Apponyinak a feliratot, ki megköszönte, hogy ily nagyszámban őt megtisztelték. A küldöttség ezután a karzatra vonult s ülés után hazautazott Hatvanba. Hír szerint a debreczeniek is hasonló küldöttséggel készülnek feljönni Budapestre.

Egy főúr halála. Február 27-én meghalt báró Nikolics Fedor, a magyarországi szerb családok egyik legelőkelőbb tagja, ki közeli rokonságban állt a szerb királyi udvarral. Mint képviselő és legutóbb mint főrendiházi tag nagy szerepet játszott a közéletben; de különösen a magyar görög keleti egyház érdekében fejtett ki nagy működést. A szerb nemzetiségi viszályok elsimitása körül hasznos szolgálatot tett a hazának. Rudnai kastélyában hunyta le szemét 67 éves korában.

Andrássy és Dóczy. A most folyó katonai vita alatt Eitner Zsigmond Ugron-párti képviselő érdekes apróságot mondott el néhai Andrássy Gyuláról és Dóczy (Dux) Lajosról, a ki szegény zsidó fiu létere a nagynevű gróf titkárjává küzdötte föl magát. A dolog úgy történt, hogy Terebesen gróf Andrássy egy vadászatról hazafelé hajtva, maga mellé ültette Dóczyt. A falu népe üdvözölte és bámulta a tovarobogó fogatot, de leglelkesebb üdvözlő és bámuló egy kis csoport falubeli kaftános zsidó volt, kiknek látására Dóczy megjegyezte:

—Kegyelmességed bizonyára azt hiszi, hogy ezek a zsidók kegyelmességedet, a külügyminisztert bámulják. Pedig dehogy! Ők engem bámulnak, tudják, hogy én zsidó vagyok s hogy én itt Andrássy Gyula mellett ülök, az előttük sokkal nagyobb dolog, minthogy Terebes ura miniszter lett.

Andrássy mosolyogva felelt:

— Persze, persze, sokra viite. De azért én is vagyok valaki. Ont még sohasem akasztották fel, mint engemet.

Andrássyt ugyanis a szabadságharc után kötélahálra ítélte az osztrák önkény. De minthogy nem tudták elfogni, in effigie, hajtották rajta végre az ítéletet, vagyis arcképét a bitóra szögezték.

Azóta Dóczy nemességet, utóbb pedig bárói méltóságot nyert a királytól és most már a pesti szalonkabátos zsidók is megbámulják őt.

Tömeges sztrájkok. Az utóbbi időben alig mulik el hét valamely nagyobb sztrájk nélkül. E jelenség oka különösen a munkaadók csökönységében keresendő, kik bizva a nagy munkanélküliségben, a munkások minden követelését visszautasítják. Sok része van ebben a mi törvényeink hiányosságának is. A sztrájkra vonatkozólag alig rendelkezik törvény. Külföldön előzetesen egy békéltető vagy más e fajta bizottság elé kerül a munkaadó és munkás közt felmerült ügy. Itt a munkás nem tudja, hogy kihez forduljon és így kénytelen a legszükségesebb fegyverhez nyulni — a bérharczhoz. Ennek tulajdoníthatjuk, hogy az utóbbi időben se szeri, se száma a sztrájkoknak. Alig fejeződött be a kispesti gépgyári sztrájk, mely hetekig húzódott, kiűtött a budapesti cipészek

sztrájkja. Az utóbbi időben nem igen volt nagyobb sztrájk mint ez; mintegy 3000-en vesznek benne részt. A sztrájk különösen a zitz (ülés) rendszer ellen irányult. Az ülés rendszer alatt azt értjük, hogy a segéd nem a műhelyben dolgozik, hanem odahaza. Ezáltal a mester takarít, a munkásnak meg több a kiadása. No meg a munkás a rossz bérviszonyok mellett természetesen kénytelen kis lakásban összehuzódni, sőt lakásába más cipész-segéd társat bevenni, úgy, hogy tulzsufolják a lakást és tüdővészbe esnek. Ennek a rendszernek az eltörlését követik a segédek. Azt akarják, hogy a mesterek rendezzenek be műhelyeket, a hol az egészség feláldozása nélkül lehessen dolgozni. A mesterek persze, tekintettel az újabb berendezkedés nagy költségeire, nem igen akartak ebbe belemenni. Ez okozta a bérharczot, mely a magyar törvények nem nagy dicsőségére folyik anélkül, hogy valamely hivatalos közeg a békés kiegyenlítést megkísérленé. Ha valami, úgy a sztrájkok élő tanubizonyságai annak, hogy igazán elérkezett már az ipartörvény ujjaalkotásának az ideje.

Elfogott leánykereskedők. Csodálatos véletlen, hogy a gaz leánykereskedők, kik a tudatlan leányokat örök szerencsétlenségbe döntik, többnyire zsidók. Minap két férfit fogtak el Budapesten, kik három leányt akartak Kalocsára csábitani. A rendőrség 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte őket. Ez az enyhe büntetés persze nem riasztja el őket a további gaztettek elkövetésétől. Több évi fegyházat nekik!

A vadházasság ellen. A torontálmegyei Nagy-Komlós községben a cigányok közt 40 pár élt már évek óta vadházasságban. A környékbeli földesasszonyt, San-Marco herczegnét vallásos érzületében bántotta ez a sok vadházasság és azonnal intézkedett, hogy a párok Isten és ember előtt törvényesen egybekeljenek. Saját költségén megszerezte mindenkinek a szükséges okmányokat és most már mi sem áll utjában a tömeges esküvőknek. Az első három lakodalmat a minap tartották meg, a többi ezután következik. A jóságos herczegné minden párnak 40 korona nászajándékot ad.

Robbanás a király bécsi házában. A bécsi Hofburg egyik pinczeboltozatában mult hét péntekjén néhány zsák lőpor felrobbant s ennek kövekeztében az udvari ács sulyosan megsebesült. A vizsgálat kiderítette, hogy a pinczeboltozatban a régi időkből, a mikor még két ágyu állt a Burg udvarán, hatfontos kartácsok voltak elhelyezve, melyeket gondatlanságból a padló alá dugtak, néhány puskaporos zsákkal együtt. A zsákok idővel elrohadtak s a lőpor kiszóródott belőlük. A munkások a puskapor közelében tartották lámpájukat és így történt a robbanás. Az eset nagy riadalmat okozott, mert az ijedség első percében mindenki merényletre gondolt.

Miért nem lehet a katonai javaslatokat megszavazni? Erre a kérdésre megfelel az a szomorú hír, hogy Trencsén vármegye északi részét nagy inség fenyegeti. Az inségbizottság már megalakult, mely első sorban is az államtól kér segítséget. Továbbá Bereg, Ung, Ugocsa és Máramaros megyékben oly csekély volt a különben is silány termés, hogy azon a vidéken szintén általános a nyomoruság. Hát még a miről nem tudunk! A hol az emberek büszkék és takargatják kiáltó szegénységüket!... Vagy a főváros nyomora, melyet az ingyenes népkonyhák

és kenyérszító intézetek sem képesek enyhíteni, nem-e világos bizonyítéka annak, hogy újabb terheket a nép már el nem bír? Ezek a jelentések az inségről többet mondanak, mint a képviselők összevéve.

A király kocsija alatt. Stuckheil Károly fiatal boltsegéd mult hét péntekjén Bécsben a villamos vasut sínjén megbotlott és a kövezetre esett. E pillanatban jött a király kocsija, melynek kerekei keresztül mentek rajta. A király azonnal megállást parancsolt, kiszállt és érdeklődött az ifju iránt. A mikor hallotta, hogy nem történt nagyobb baj, megnyugodva hajtatott tovább. A király este újra tudakozódott a könnyű beteg állapotáról.

Hübner József bajai gyógyszerész hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Megérdemelt kitüntetés. Ő cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg még a mult évben kinevezte a közkedvelt Feller V. Jenő gyógyszerészt, udvari szállítójának. — Ezen kitüntetés méltán sorakozhatik a többihez, melyekben Feller gyógyszerész részesült, mert mint ismeretes, kitűnő háziszere „Elsa-fluid“ a párisi, londoni, berlini, római és nizzai kiállításokon is ki lett tüntetve. A Feller-féle Elsa-fluid gyógyít köhögést, influenzát, lázt, csúzt és köszvényt, fej-, mell- és fogfájást, szarást, göröcsöt, szagatást, gyomorbajt, étvágytalanságot, szembajt stb. Nagyon fontos, hogy minden családnak legyen készlete, miután számtalan megbetegedésnél felülmulthatatlannak bizonyult. Kevés család van monarchiánkban, különösen a vidéken, a hol a híres Feller-féle Elsafluid (12 üveget, vagy 6 dupla üveget 5 koronáért bérmentve küld Feller V. Jenő gyógyszerész Stubicza (Zágráb megye) Templom-utca 35. szám) hiányozna, mert ez nem titkos szer, hanem sokoldalú hatásánál fogva orvosok is ajánlják.

Csodás hatás lesz elérve a villamos, delejes gyógykereszt — R. B. 86967 sz. — által és utólrhetetlenek azok az eredmények, melyeket annak feltalálója Müller Albert ur (Budapest V., Vadász-utca 42 Gy.) felmutathat. Naponkint jönnek a köszönő levelek és valóban megható a hálálkodásuk a meggyógyult egyéneknek. A következő levelet küldte pld. Steinhardt Jakab ur (Kula): Tisztelt Müller ur! Van szerencsém tudomására adni, hogy a 4 hét előtt megrendelt villamos, delejes kereszt — R. B. 86967. sz. — használata óta teljesen kigyógyultam az engem 15 év óta kínzó rheumatikus fájdalmaimtól; miért is nem tudom eléggé ajánlani találmányát felebarátainknak. Fogadja tőlem a legbensőbb köszönetemet; adjon a jó Isten önnek számos szerencsés éveket szorgalmáért és tevékenységeért. Az ön találmánya nem 6 koronát, hanem ezreket ér meg. Teljes tisztelettel Steinhardt Jakab.

HITBUZGALMI ROVAT.

Az embernek rendeltetése.

Nehéz feladata az embernek rendeltetését és ez által önmagát megismerni. Ezen nehézséghez hozzá járul, hogy nem szeretünk és nem is akarunk komoly dolgokkal foglalkozni. Korunk és nemzedékünk egyik főbíbája, hogy nem akar gondolkodni. Pedig csakis a komoly gondolkodás, a gondolatokba való merülés által és utján ismerhetjük meg az igazságot. Az elmélkedés az, mely legkivált az örökigazság megismeréséhez vezet. Tagadhatatlan, örök és mennyei igazság az, hogy Istentől vagyunk.

Ebből következik egy második és ép oly szent és elvitathatlan igazság, tudniillik az, hogy Istené vagyunk.

*

1. Istenem saját képére és hasonlatosságára, — tehát saját számára teremtett. Isten az én teremtményem, ő tehát az én Uram és Mesterem. Ha tagadnám ezen igazságot, nyiltan azt bizonyítanám, hogy elment az eszem.

2. Az Ur számot kér tőlem; megalázza, hogy szent jogait velem, az ő teremtményével szemben védje. „Az Urnak törvénye van az ő népével s pörbe száll Izraellel.“ (Mik. 6, 2.) Nincs az Urnak joga szolgálja munkájára? Az uralkodó nem követelhet hűséget, odaadó hódolatot attalvalóitól? Az apa nem igényelhet feltétlen engedelmisséget, önzetlen szeretetet és tiszteletet gyermekeitől? Es én mint a jószágos Istennek teremtménye, ne legyek az ő kizárólagos tulajdona? Neki ne legyen semmi köze az én dolgomhoz és teljes működésemhez? Ő ne követelhesen tőlem rendületlen hűséget, teljes odaadó hódolatot, feltétlen engedelmisséget, önzetlen szeretetet és tiszteletet?

Oh, igen! és még nagyobb és kifejezettebb joggal, mint azt az ur szolgáljától, az uralkodó alattvalójától és az apa gyermekétől megkövetelheti Ő az én Uram, Teremtőm és mindenem! Mim van, mit sajátomnak mondhatnék és a mit nem kaptam volna Istentől? Hiszen mindenem az ő tulajdona. Azért mondja szent Pál: „Mid vagyon, a mit nem vettél?“ (I. Kor. 4, 7.)

Mivé válnék, ha Istenem minden adományát elvenné tőlem? Mivé lennék, ha eszemet venné? Okatlan állattá! Ha elvenné életemet, mívé változnám? Por és hamuvá! Mi lenne belőlem, ha rombadöntené egész lényemet? Egy nagy semmi! Oh, édes Istenem és Teremtőm! mindenem tehát a mivel rendelkezem a Te sajátod és kizárólagos tulajdonod.

„Adonai, Uram! nagy vagy te és hatalmas a te erődben és a kit senki meg nem győzhet. Neked szolgáljon minden teremtményed, mert mondottad és lőnek.“ (Judit 16, 17.)

3. Elmélkedjél lelkem Isten hatalmának tulajdonságairól.

a) Istennek hatalma lényeges. Nem forgott fenn annak szükségessége, hogy Isten a semmiből létrehozzon engem. Azáltal tehát, hogy teremtett, szükségképpen tulajdonává lettem. Ha ezen hatalmáról lemondana, megszűnnék Isten lenni.

b) Istennek hatalma a legnagyobb és legfenségesebb. Istené vagyok én mindenek előtt és mindenek fölött. Testestől-lelkestől Istennek tulajdona vagyok. Az embereknek csak annyiban van joguk rám, a mennyiben azt nekik Isten átengedte. Azon hatalom tehát, melyet fölöttem gyakorolnak, kell, hogy mindig alávetve legyen Isten hatalmának.

c) Isten hatalma korlátlan. Isten kénye-kedve szerint rendelkezhetik fölöttem. Ő adhat szerencsét, egészséget, életet, méltóságot és elvonhatja azt tőlem, mivel ő az Ur és én köteles vagyok mindent a legmélyebb hódolattal és ellentmondás nélkül fogadni, a mi kezéből jó. „Oh, ember, ki vagy te, hogy feleselj az Istennel? Vajjon mondja-e az alkotmány annak, ki őt alkotta: Miért alkottál engem így?“ (Rom. 9,20.)

d) Istennek hatalma mindent magában foglaló. Minden, a mi rajtam és bennem van, Istennek ajánléka, tehát természetesen az ő tulajdona. Istennek hatalma kiterjeszkedik életem minden szokása és körülményeire, lelkem minden tehetségeire, testem összes érzékeire, létezőm minden órájára és pillanatára.

e) Istennek hatalma örök és multhatatlan. Az

időben veszi kezdetét, folytatódik az örökkévalóságban. A halál megfosztja ugyan az embereket minden jogtól, melyet fölöttem gyakoroltak, Istennek jogával szemben azonban tehetetlen. Isten örök és változatlan; örökké marad tehát Uram és Istenem, kit köteles vagyok imádni, szeretni és neki szolgálni.

f) Istennek hatalma ellenállhatatlan. Az emberek hatalmának ellenszegülhetünk, mellőzhetjük, kikérülhetjük azt. Ki merészelt azonban ellenszegülni Istennek büntetlenül? Ha nem akarjuk elismerni szeretete hatalmát, kell, hogy alá vessük magunkat igazságossága hatalmának.

Azért óh lelkem! imádjad Istenedet: „Méltó vagy Urunk és Istenünk dicsősége és tiszteletet és erőt venni, mert te teremtettél mindent.“ (Jelenések. Ján. 4, 11.) „Jertek, imádvá boruljunk le, és sirjunk az Úr előtt, ki minket alkotott. Mert ő a mi Urunk Istenünk.“ (Zsolt. 94, 6. 7.)

Azért óh lelkem a bűnbánat érzését keltsd föl önmagadban.

„Ezekkel fizetsz-e az Urnak, bolond és esztelen nép? Vajjon nem atyád-e ő, ki birt téged és alkotott és teremtett? — Az Istent, ki téged alkotott vala, elhagyád és teremtő Uradról elfeledkezél.“ (V. Móz. 32, 6, 18.)

Végre oh lelkem! fejezd ki teljes hódolatodat az Ur színe előtt. „Oh Uram! én a te szolgád, én a te szolgád és szolgálód fia vagyok.“ (Zsolt. 115, 7.)

Terjesszék a „Magyar Néplapot!“

JÓ KÖNYVEK.

A népcsalók vagy a szocialista Jakabok üzelmei. (Röpirat. Kiadja a „Magyar Néplap“. Ára 1 darabnak 3 kr.)

Gyáva, élheteretlen ember az, ki hallgat akkor, midőn támadják. Halvérü, pipógya az, ki megtűri, hogy hitét, elvét, meggyőződését piszkítsák, ember társait félrevezessék. A zsidó szocialisták évek óta a legszemérmertlenebb módon ócsárolják keresztény hitünket, szent Egyházunkat. Évek óta vezetnek félre keresztény munkatársainkat. Eddig szabad kezük volt — senki sem törődött velük. A Magyar Néplap szerkesztősége elhatározta, hogy lerántja a leplet a zsidó szocialistákról. Hadd lássa őket a nép olyanoknak, milyenek. Hadd tudja meg a nép, hogy nagy, nagyon nagy hazugság az, mintha a zsidó szocialisták a nép javát akarnák. És ezért a Magyar Néplap szerkesztősége egy röpiratot adott ki, melyben érthetően és világosan magyarázza meg a zsidó szocialisták aljas üzelmeit, népcsalását.

Egy nagy mulasztást pótolunk ezzel. A szocialistákkal eddig alig törődött valaki. Pedig a ki nem tudja, az tudja meg, hogy a szocialisták esküdt ellenségei a keresztény vallásnak, Egyháznak és magyar hazánknak. Ezeknek terjesztését, elhatalmasodását megakadályozni hazafias és keresztényi kötelességünk. Mindnyájuknak mondtam, tehát ti néktek is nyájas, kedves olvasóink. Most csak a harcz kezdetén vagyunk. Segítsetek nekünk e küzdelemben

oly lelkesedéssel, mint a mily lelkesedéssel mi e harczot megkezdtük.

Vegyétek meg azt a kis röpiratot, terjesszék, ajánljátok mindenkinek, de különösen azoknak a szerencsétlen, megtevesztett szocialista testvéreinknek. Legyetek mindannyian apostolai a mi magasztos mozgalmunknak és ne legyen egy sem köztetek, a ki e röpiratot meg ne hozassa és ne terjessze. Ha ti kedves olvasóink megfogjátok tenni a kötelességeket, akkor a siker elmaradhatatlan, a győzelem biztos.

A röpiratot lehetőleg nagyobb számban rendeljétek, mert akkor portómentesen küldjük. Lehetőleg szerezzetek egy-egy elárúsítót minden községben, a ki, ha egy régibb olvasónk ajánlja, leszámolásra is kaphatja a röpiratot. A ki igaz, állhatatos keresztény, az eleget fog tenni kötelességének.

A „**Minisztrálás Módja**“ című füzet jelent meg Keszthelyen Nádai Ignác könyvnyomdájában. Összeállította Földi J. lelkész. E kiadás egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeknek hasonlirányú művek örvendenek. A latin szöveg úgy van írva, a mint olvasni kell magyar betűkkel. A minisztrálás gyermek teendőiről és a templomi illedelmességről bő magyarázatot, szabályokat ad. E mellett legolcsóbb a hasonló kiterjedésű kiadások közt. Ára 6 fill. Ajánljuk a hitoktató és tanító urak figyelmébe.

Csak keresztényektől vegyetek pénzt kölcsön!

Nyilttér.

(E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.)

Vérgyógyítás (Hemopatia)

Ezen új eredeti gyógy mód rendkívüli jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asztma, szív, vese, gyomor, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos idegvér és hűrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés és elmezavar ellen. 12 év óta ki lett próbáltatva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógy mód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. Kovács J. egyetemi orvosnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Rendelés naponta 9—1. és 3—6-ig. Dijazott levélre válaszol. Betegeket intézetben kívül is kezel. Nehéz betegeknek biztos gyógy módja.

Népek és nemzetek.

A pápa jubileuma.

Ő szentsége február 27-én fogadta a diplomáciai testületet, vagyis az államok képviselőinek összességét, a melynek nevében a portugál nagykövet kívánt szerencsét a pápának a jubileum alkalmából és azt a kívánságot fejezte ki, hogy Isten soká éltesse Ő szentségét a pápaság dicsőségére s az emberiség javára. A pápa meghatottan köszönte meg a jó kívánságokat. A francia nagykövet és a braziliai követ néhány nappal később tisztelegtek.

A takarékos németek.

A német birodalmi gyűlés igen elégedetlen a katonai kormány pénzügyi gazdálkodásával. Sokalja a hadügyi kiadásokat s e miatt a költségvetésben több tételt törölt. Lám, így tesz Németország, pedig sokkalta jobban elbirja a terheket, mint a szegény magyar haza.

A kétévi szolgálatot megszüavasták!

Persze nem nálunk, hanem Franciaországban. Soká huzódott a vita, de végre is február 27-én a kétévi katonai szolgálati időről szóló törvényjavaslatot a szenátus 236 szavazattal 33 ellenében elfogadta. Lassan-lassan valamennyi európai állam ezen az alapon fogja haderejét rendezni s a sorban bizonyára mi leszünk az utolsók. Érdekes megemlíteni, hogy a kétévi szolgálat Franciaországban nem fog létszám emeléssel járni, pedig a mi honvédelminiszterünk azt állította, hogy e nélkül szó sem lehet a kétévi szolgálat behozataláról. Kinek higyjünk? ... Annyi bizonyos, hogy Franciaország nem utolsó helyen áll hadi tekintély dolgában.

Az egyház és a nemzetiségek.

Triest új püspöke, dr. Nagl kibocsátotta első pásztorlevelét, mely a nemzetiségek kérdésével foglalkozik és ebből az evangéliumi igazságból indul ki: „Bemenvén a házba, köszönjétek be, mondván: Békeség e háznak.“ A pásztorlevél ennek alapján a következő bölcs intelmekkel szolgál:

„Éljétek békében szomszédaitokkal. Ez mindenkit illet, de főleg azokat, kik nemzetiségi viszályt szítanak és azt elmérgesítik. Igaz, hogy jogotok és kötelességetek a nemzetet és az anyanyelvet szeretni és ápolni. De nemcsak ti vagytok egyedül a világon s másnyelvű szomszédotok ugyanily jogokat bir. Ha tehát összejáratjátok, alkalmazzátok e mondást: a mit nem kívánsz magadnak, ne tedd azt másnak sem. Így aztán a nemzetiségek elnyomásáról szó sem lesz többé s az izgatások is céltalanok. Az egyháznak nem az a hivatása, hogy egy népnek nyelvét a többiek rovására fölemelni segítse, hanem az a feladata, hogy a lelkeket megmentse.“

Kedvderítő.

Asszonyi ravaszság.

— Hogy van, szomszéd? Anyósa még most is látogatóba van önnél?

— Éppen most kísértem ki a vonatra. De képzelje csak, a két asszony, már mint a feleségem és az anyja, minden ruhámat elrejtette, csak épp azt hagyták fölvennem, a mely nekem régóta szűk; csak azért, hogy ne tudjak benne megkönnyebbülten fel-sóhajtani.

*

Mit érdemel?

Egy házsártos asszony folyton pörölt az urával. Legutóbb is, hogy összekocczantak, így förmedt rá a szegény emberre:

— Haszontalan ember, tudod, hogy mit érdemelsz te?

— Tudom, — válaszolá nyugodtan a férj — jobb feleséget.

*

Rövid, de velős.

Apjához így szólt a fiu:

— Szeretnék estére az „Arany ökörbe“ menni s egy-két pohár bort leöblíteni.

Mire az apa így felelt:

— Jól van, fiam, tedd meg azt, a mit nem tudsz elhalasztani.

— Igen ám, de nincs pénzem — szólt ismét a fiu.

— Jól van fiam, — hangzott újból a felelet, — halaszd el azt, a mit nem tudsz megtenni.

*

Letromfolta.

A kínai népnél az a szokás, hogy a halottak sírjára egy tál rizst helyeznek el. Egy angol matróz gunyolódva a szokás felett, ily kérdést intézett egy öreg kínaihoz:

— Mit gondolsz, mikor fognak halottjaitok a gödörből előmászni, hogy a kását elfogyaszszák.

— Ugyanakkor, — felelte a kínai — mikor a te halottaid előbujnak, hogy a sírjukra ültetett virágot megszagolják.

A kínai tehát letromfolta a matrózt, kinek elment a kedve attól, hogy a kegyeletes szokásokat kigunyolja.

Kérünk czimeket, a hová mutatványszámot érdemes küldeni.

Közgazdaság.

Elromlott kukoricza. Az alföldi gazdák nagy kárt szenvedtek azáltal, hogy az ős folyamán tökéletlenül beérett kukoricza romlásnak vált a télen át. Megfeketedett és megpenészedett, úgy, hogy azt széthányani is nehéz, eladni pedig nem lehet, sőt a jószág sem eszi szívesen. A pénzügyminiszter enyhíthetné a bajt a kincstári illetékek elengedésével, hogy a kiscgazdák a megromlott tengeriből szeszt főzhesenek. Nagy baj még az is az alföldi gazdákra nézve, hogy nem lesz jó, csiraképes vetőmagjuk, ha csak drága pénzért be nem szerzik más vidékről.

Budapesti legolcsóbb gabonaárak.

Buza: Tiszavidéki 7.80 korona, fejmegyei 7.70 kor., pestmegyevidéki 7.70 kor., budai 7 korona, tolnai 7.55 kor., bántási 7.60 kor., bácskai 7.65 kor. A mult hét óta az árak változatlanok.

Árpa: 5.60 kor. Az árak tartottak.

Rozs: 6.65 kor. Az árak tartottak.

Zab: 6.20 kor. Az árak olcsóbbak.

Tengeri uj: 5.85 kor.

Az árak 50 kilogrammonként értendők.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasóink figyelmébe. Vettük és közzéteszük a következő levelet: „Alulírott óva intek mindenkit, hogy a P. Lust Krakkau bécsi központi áruház: „Ritka alkalom! Hallatlan olcsóság“ című hirdetésére ne hallgasson és a jelzett címre se 1 frt 90 krt el ne küldjön, se onnan utánvétellel a hirdetés 400 drbot meg ne rendelje, mert úgy jár, mint én. Okos ember a más kárából is tanul. Szigetvár, 1903. március 2-án. Horváth Ferencz.

P. J. S. Tejszövetkezetek létesítésénél a gazdaközön-séget az „Országos tejgazdasági felügyelőség“, mint a földmívelésügyi miniszterium szakközege (V., Nádor-utca 35.) látja el ingyenes szaksterü utmutatásokkal.

H. J. Ujszász. Az ujév óta megjelent számokat is megkaphatja az ön által ajánlott egész évi előfizető.

Ny. Cs. Hany. Az a kósza hír, hogy a kath. egyház javait az állam államosítani akarja, ez idő szerint nem felel meg a valóságnak s egyhamar nem is történhetik meg. Tény az, hogy az állam ehhez bizonyos körülmények között — mondjuk végszükség esetén — jogot formál magának, ámbar ez ellenkezik az alapítók szándékával; de akkor is számba veendő az a körülmény, vajjon az állam kezében e javak ugyanoly czélokra használatnak-e föl, vagy ugyanugy előmozdítják-e a haza üdvét, mint jelenleg az egyházfők kezében? — a mi minden-esetre kétséges. Az egyházi javakat nem csupán Szent István királyunk adományozta, hanem utódai is, egész a mostani uralkodóig, ki a szamosujvári püspökséget létesítette. Nálunk különben az egyházi javak elkobzása csak a nemzetközi népbolondítók agréme és így kár komolyan foglalkozni vele.

Első országos műfestészeti és iparművészeti intézet.

Blaskovics BÁTORY MIHÁLY műfestész

Szabadka VII. ker., Erdő-utca 66.

A főtiszt. papságnak biboros hercegprímás ő Eminentiája 67698. szám alatt és Tolnai Festetich Tasziló gróf úr ő nagyméltósága által ajánlva. Az oktatást ő nagyméltósága Császka Gy. kalocsai érsek úr nagylelkű áldozatkészsége folytán olaszországi műfestők s mómárványozóktól nyertem.

Templomfestés stíl szerint. Gips-, márvány (stucco). — Oltárképek, oltárépítés és márványozások. — Tervek, rajzok készítése, nagyítása.

Oltárképeket

megrendelésre elvállalok művészi kivitelben, bármennyi alakkal
2-40 m. magasság és 1-40 m. szélességben 70 frt.
1-80 m. magasság és 1-20 m. szélességben 40 frt.
0-83 m. magasság és 0-55 m. szélességben 20 frt.

Kivánatra bármilyen nagyságban, jutányos áron.

Szegényebb egyházaknak 25% engedmény!
Elismerő nyilatkozatok rendelkezésre bocsájtatnak

Olcsó cseh ágytollak!

5 kiló sötét fosztott 9 korona 60 fillér, jobbminőségű 12 kor fehér pehelykönnyű fosztott 18 korona, 24 korona, hófehér pehelykönnyű fosztott 30 kor., 36 kor. Szállítás bérmentve utánvétellel.

Csere és visszavétel a szállítási-díj megfizetése mellett engedélyeztetik.

Benedict Sachsel, Lobes II. Posta PILSEN Csehország

Első kézből legjobban vásárol.

Magyarország legnagyobb hangszergyára.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros, a os. és kir. közbe és a m. kir. honvéd hadsereg egyedüli szállítója.

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám.

Legnagyobb választék az összes hangszerekben,

hegedűk, gordonkák, bőgők, fuvalák, trombiták, czimbalmok, saját találmányu tárogatók 30 forint-tól felfelé.

Harmonikák legjobb elpusztíthatatlan hangokkal, különlegesség aczél hangu zenekari harmonikákban, — saját mintáink.

Magyar gyártmány!

TELJES ZENEKAR FELSZERELÉSE

elönys feltételek mellett a legutányosabb árban szállítatik.

Képes árjegyzék a) hangszerekről, b) harmonikákról, ugyszintén harmoniumokról ingyen és bérmentve; csak megnevezendő miféle hangszerről kívántatik.

Kettős elektromágneses kereszt

gyógyít és felüdit kezesség mellett.

E készülék gyógyít és segít fej-, fül- és fogfájásnál; a migren, neuralgia, vértolulás sápkór, szédülés, a fülzúgás nagyothallás, a szíveres, szivgörcsök, asztmatikus rohamok gyomorgörcsök s egyéb R. B. 86967. szám, melynek a normális orvosi kezelés szerint villamos áram a gyógyító szere E készüléknek tagadhatatlan előnye az, hogy nemcsak időről-időre, de állandóan jótékony villamos áramot áradoztat szét a testen s míg egyfelől szinte bámulatos sikerrel gyógyít, másfelől a legháladatosabb övöszer az emberi szervezetet megrohanó betegségek ellen.

hideg kezek és lábak, a csuz, köszvény, ischias, bajaiban; influenza s a velejáru hát-fájásoknál; különösen idegbántalmaknál s a velök járu álmattanság bajaiban; a rendetlen vérkeringés bajaiban még sok más oly bajban, s Nagy figyelemre méltó az a körülmény, hogy huszéves betegségek teljesen meggyógyított. Az irodámban lévő elismerések és bizonyítványok, a melyek a világ minden részéből hála-lasan emlékeznek meg találmányomról, mindenkor mindenki által megtekinthetők.

A kit legkésőbb 45 nap alatt nem gyógyít meg készülékem, az visszakapja a pénzét. A hol már minden haszatalan volt, kérem, tessék a készülékemet megpróbálni.

Nagy készülék ára 6 korona.

Oly betegségek ellen való, melyek 15 évnél nem hosszabbak.

Kis készülék ára 4 korona.

Csak gyermekeknek s nagyon érzékeny nőknek való.

Központi eladási és szétküldésibely a bel- és külföld részére:

MÜLLER ALBERT, Budapest, Vadász-u. Kálmán-u. sarkán. 42 Gy.

Kasztriner Gyermekek-tea jóságát

többek közt a következő elismerő levelek igazolják:

Tisztelt gyógyszerész ur! 1889 óta működöm gyakorlatomban a Kasztriner gyermekteával fogzás, köhögés és álmatlanságnál bámulatos eredményt értem el. Bpest, Grünwald h. ökl. bába, Teréz-körút.

Tek. Gyógyszerész Ur! Ertesítem, hogy Kasztriner gyermek tea igen jó. Teljesen megszüntette gyermekeim hasmenését és csikarását, étvágyuk azóta kitünő. Unokahúgom részére 10 drb Kasztriner gyermek-teát kérek azonnal.

Védjegy.

Bülcsvi Istvánné. Kosztolna u. p. O-Tura.

5 doboz 2 korona, postán szétküldve 70 fillérrel több, a pénz előleges beküldésénél.

ELISMERŐ LEVÉL

a hirneves **FAZEKAS DÁNIEL** Budapesti e. m. gy. orvos

Páduai Szt.-Antal piluláiról.

T. Kasztriner M. gyógyszerész Urnak Bpest.

Kérek még rokonaim és barátaim részére 15 doboz Páduai Szt. Antal pilulákat, s egyuttal hálamat fejezem ki a kitünő hatású pilulákért, melyek 25 éven át tartott székrekedésemtől, s abból eredő étvágyhiány, fejfájás, gyomorgörcs és bélvérzéstől teljesen megszabadítottak.

Szolnok, 1902 január.

Zoltán E. gimnáziumi tanár.

Félszázados tapasztalatok nyomán bátran állíthatom, hogy a Páduai Szt. Antal pilulák hatása páratlan, mert szélütés, (gutaütés), epilepsia nyavalyatörés, nagymérvű idegességnél, s az emberi szervezetben előforduló megrongált egészségnél kitünő hatásának bizonyult. Páratlanul enyhén, csikarás nélkül már egy óra alatt hatnak.

Egy doboz ára 50 fillér. — 5 doboz 2 korona. Postán szétküldve 45 fillérrel több, a pénz előleges beküldése ellen. — Készítő: Kasztriner Miklós „Hungária” gyógyszerház Budapest, VI., Erzsébet királyné-ut 2. — Főraktár: Török József gyógyszerháza Király-utca.

A Gazdaközönség figyelmébe!

Néhai Nöthling Vilmosnak Budapesten, Kálvin-tér 9. szám alatt 23 év óta fennállott

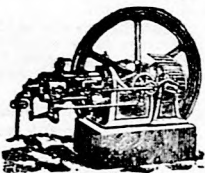
ELSŐ RANGU MAGKERESKEDÉSÉT

Gombás Jenő

teljesen ujonnan berendezve megnyitotta; a hol kizárólag csakis a legfrissebb és legmegbízhatóbb 1902 évi termései magvak szerezhetők be.

Árjegyzék kérésre ingyen és bérmentve.

Elismert legjobb és legolcsóbb Benzin - Petrolin GAZMOTOROK és lokomobilok

villanyos gyújtással és szelep kormányzattal a legmesszebb menő kezesség mellett minden gazdasági célra alkalmas. Nem gyorsfutók, tehát malomüzemekre különös előnnyel használhatók. Szállítja kedvező fizetési feltételek mellett

OSERS és BAUER

motorgyára magyarországi vezérképviselőt és raktár

DÉNES B.

Budapest, VI. Váci-körút 61. szám alatt

Árjegyzék ingyen. Tisztességes ügynökök kerestetnek.

Első délmagyarországi oltárépítéset, szobrászat és aranyozó műintézet.

Alapított 1890-ben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy műtermemet kibővítettem, melyben készítek új oltárokat, szószékeket, stációképeket vászonra és pléhre festve és fából faragva dombor műben polichromirozva művészién kidolgozva, valamint régi oltárokat újból festek, márványozok és aranyozok. Régi oltárképeket kijavítok és megújítom. Új oltárképeket hirneves festőművészek közreműködésével helyreállítom. Jézus, Mária szive szobrai, Páduai Szt. Antal szobrai fából faragva és polichromirozva.

Cm. 100 110 120 130 140 150
Kor. 1.— 1.20 1.40 1.60 1.74 1.94

Tarracotta kőmasszából polichromirozva.

Cm. 100 120 140 150
kor. —.72 1.00 1.20 1.40

Oleső árak és pontos kiszolgálásról gondoskodik az intézet jó hirneve.

Nagy Nep. János,

Temesvár-Józsefváros. Bonáz-utca 6. sz. (saját házában.)

Tüdőbaj gyógyítható!!

Óh! jaj megfojt ez az átkozott köhögés!

Bastillo fenyőszirup, mely évek hosszú során át fényes gyógyeredményével feltűnést keltett és mint igen áldásosan ható szer van elismerve, nemcsak mint kitünő csillapító, hanem pompásan gyógyító szer a legkülönbözőbb mell- és tüdőbajoknál. Csillapítja a köhögést, vérköpést, nyálkaoldó, megszünteti a rekedtséget, a lélegzést könnyíti, fájdatomcsillapító, szünteti az éjjeli izzadást, étvágygerjesztő és végül álomhozó.

Éljen! A Bastillo-szirup csakhamar megszabadított.

Ne mulassza egy beteg sem ezen szer használatát, mely rövid idő alatt meghozza a várva várt gyógyulást. Figyelmeztetés! Teljes felgyógyuláshoz legalább 12-15 üveg szükséges. Egy üveg ára 2 K. 40 fill. (postán küldve csomagolás fejében 40 fillérrel több postabér nélkül.) 5 üveg megrendelésénél, ha a pénzt előre küldi be, csomagolás és postaszállítási díj ingyen.

Főraktár:

Hoffenreich Károly gyógytára,

BAJA, Főter 98. szám.

Ne aggódjon

Ha bármiféle betegség gyöttri is, rendelje meg a páduai Szt. Antal balsamot. Bámulatos az az eredmény, melyet a páduai Szt. Antal balsam gyógyító hatásával elért, már egy üveg elhasználása után is! Felhívjuk a figyelmet, hogy gyermekeknek egyaránt használható főképp a köhögésközönség bajoknál.

Mindennemű gyomor bajnál, étvágytalanságnál, főfájásnál, ha az idegességtől származik is, hideglelésnél, Hasbántalmaknál székrekedésnél, vese és máj bajoknál, izom és csusz bántalmaknál, továbbá köszvénynél úgy bevéve mint bedörzsölve utólerhetetlen hatása van.

Kapható a feltalálónál

HÖBNER LÁSZLÓ gyógyszerésznél **BAJÁN.**

továbbá Török József gyógyszerházában Budapesten, Király-u. 12. csak akkor valódi ha a feltaláló nevével és pecsétjével van ellátva és kő korszóban van.

Ára 1 korona 20 fillér, használati utasítás mellékelve van minden korsónál.

Egy álmom mint életmentő.

Igaz történet az életből. — Elbeszéli SCHULZ JÁNOS N.-Kömlősen. — Utánnomás tilos.

„Hát nem hiszed, hogy egy álmom az ember életét is meg tudja menteni?”

Ezt kérdezte tőlem Károly barátom, mikor tavaly karácsonykor meglátogattam és midőn kételkedve ráztam a fejemet, így folytatta: „Hát figyelj!” Ép ma egy éve voltam Józsefnél, kit te ismersz és ki most kántor is, az mondta el nekem, hogyan menté meg életét egy álmom. Egész családjá beteg volt s ő maga is influenzában és keresztifájásban szenvedett, már vért is hányt, anyósának gyomorgörese, oldalszurása volt, gyermekei torokbetegségekben, vörhenyben feküdtek és sápkórosak voltak; maga a kántor oly beteg volt, hogy már meg is gyónt és mikor este elaludt, senki sem remélte, hogy még valaha felébred. — De mégis felébredt másnap reggel és odaszólt feleségének:

„Mari én azt álmodtam, hogy kalendáriumot vettem és meggyógyultam!”

József felesége álmhívó volt és mindjárt vett is kalendáriumot. Alig, hogy lapozgatni kezdett, felűnt neki egy elbeszélés „Az életmentő”, melyben az összes betegségek gyógyítása a híres Feller-féle Elsa-Fluid szerrel volt megírva.

Mari már azelőtt is mindenféle fluidot rendelt, ezek azonban mit sem használtak, csak most tudta meg, hogy csak a Feller-féle Elsa-Fluid segít, mely csak akkor valódi, ha direkt FELLER V. JENŐ gyógyszerésztől STUBICÁN Templom-utca 35. szám (Zágrábmegye) van rendelve.

Erre azonnal sürgőnyileg rendelt 12 üveg Feller-féle Elsa-Fluidot 5 koronaért, kevesebbet ugyanis nem lehet kapni. Már másnap meg is érkezett az Elsa-Fluid és még a postaköltséget is megfizette Feller ur.

A beteg azonban semmit sem akart bevenni, a tisztelendő urhoz és Máriához, kik esdve kérték próbálná meg csak a valódi Feller-féle Elsa-Fluidot, azt mondta:

„Nekem semmi sem használ már, hagyjatok békében meghalni!” De mikor aztán szegény felesége sirva rimázkodott, hogy hát gondoljon gyermekeire, akkor aztán engedett. Naponta 20 cseppet adtak neki ezukron belsőleg és

egész testét is bedörzsölték neki többször Elsa-Fluiddal, mire jobban érezte magát. Tüstént rendelt még 48 üveg Elsa-Fluidot 16 koronaért és 4 koronaért 6 doboz Elsa-pilulát (miről szintén azt olvasta, hogy legjobban hatnak gyomorbetegségeknek) és 3 hét múlva úgy ő maga, mint gyermekei és anyósa, kik mind a Feller-féle Elsa-Fluidot használták, teljesen felgyógyultak.

„Lám” — szólt nekem Károly barátom — így mentette meg egy álmom egy család életét. — Mikor a faluban híre ment a Feller-féle Elsa-Fluid csodás gyógyerejének, a betegek mind rendelték ezen kitűnő háziszerből és mindnyájan meggyógyódtak, hogy a valódi Feller-féle Elsa-Fluid teljesen és gyorsan gyógyít rheumat, dagadt lábakat, vesebajt, daganatokat nyilalást, lázt, köszvényt, láb és kézbenulást, szivdobogást, légzési zavarokat, fülzugást, fogfájást, a szájjal rossz szagát, különösen szemgyöngeséget és idegbajt, gége és torokbetegségeket, skrofulózt, sebeket, megfagyott testrészeket, orbánczot, porsenéseket, szemölcsöt. Az emberek a Feller-féle Elsa-Fluidot a gyermekeknek adták sárgaság, láz, bárányhimlő, rekedtség, köhögés, giliszták ellen, ezenkívül bekenték Feller-féle Elsa-Fluid-dal, ha gyermekeiknek kiütéseik voltak a testükön vagy arezukon, sőt ha ótváros volt a fejük és mindig használt a Feller-féle Elsa-Fluid. — Nekem nagy örömet okozott barátom

hagyjatok békében meghalni!

azáltal, hogy ezt elmesélte, mert magam is már évek óta gyöngesegben és éjjeli izzadásban szenvedtem, azonkívül étvágytalanság, dugulás és savanyu felbőföges, veseédes és fejszedülés kínozott, mi miatt izgatott és ideges voltam annyira, hogy aludni sem tudtam.

En is rendeltem hát Feller gyógyszerésztől 2 tucat Elsa-Fluidot 8 korona 60 fillérért és 6 doboz hashajtó Elsa-pilulát 4 koronaért s mindenki tiszta lelkiismerettel mondhatja, hogy a Feller-féle Elsa-Fluid a legjobb szer.

A ki beteg, tegyen mindenképp kísérletet és rendeljen FELLER V. JENŐ gyógyszerésztől STUBICA Templom-utca 35. szám. (Zágrábmegye) Mindenki hálás lesz tanácsomért.

A valódi Feller-féle Elsa-Fluid (Feller jóillatú növényesszencia-fluidja az „ELSA” védjeggyel.)

Minden üvegén és használati utasításán olyan védjegynek kell lenni, mint mellettrajzon látható „Elsa” névvel és „Feller” aláírással. — Az egészségügyi hatóság által meg van vizsgálva és jóvá hagyva. — A berlini, római, londoni, párisi és nizzai kiállításokon a Feller-féle Elsa-Fluidot aranyéremmel és érdemkeresztekkel tüntették ki.

Ára utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után:

Használati utasítással, postaköltséggel és ládával együtt. 12 üvegnél kevesebb nem küldetik.	12 üveg vagy 6 duplaüveg	5 korona — fillér
	24 „ „ 12 „ „	8 „ 60 „
	36 „ „ 18 „ „	12 „ 40 „
	48 „ „ 24 „ „	16 „ — „
	60 „ „ 30 „ „	20 „ — „

Az Elsa-Fluidhoz ajánlatos, mint legjobb hashajtó szer az összes gyomor- és bélbetegség ellen a Feller-féle Elsa-Rebarbara-Pilulák 1 tekerés (6 doboz) 4 korona.

INGYEN kapnak a rendelők minden ismételt **INGYEN.** rendelt tucat Elsa-Fluidhoz 1 üveget **INGYEN.**
ÓVAKODJUNK AZ UTÁNZATOKTÓL!

Ki valódi Feller-féle Elsa-Fluidot és valódi Feller-féle Elsa-pilulákat akar, rendeljen le-
vélig és cizmezz pontosan az egyedüli készítőnek:

Feller V. Jenő gyógyszerész,

ő cs. és kir. fensége Bourbon Fülöp herceg udvari szállítója

STUBICA, Templom-utca 35. szám. (Zágrábmegye.)

Főraktárak Budapesten: { Török József gyógyszerésztárában, Király-utca 12.
Dr. Egger „Nádor”-gyógyszertárában, Váci-körút 17.
Zoltán Béla gyógyszerésztárában, Szabadság-tér.

Az őn Elsa-Fluidja szorgalmas és pontos használatára méltó lett 4 éven át kínzó és gyötrő gyomor- és bélbetegségem megszűnt. — Mélegem ajánlom mindenkinek s az én házam többé Elsa-Fluid nélkül nem lesz. Így ír 1902. V/8-án Palkovits Károly, gazd. intéző Béla u. p. Ipoly Pásztor Hontm.

Egy asszony, kit féltőn kellett már hazavinni, az őn csodálatos Elsa-Fluid-jától teljesen meggyógyult. Elsa-Fluid a legjobb szer minden beteg ellen. Ezt írja 1900. márcz. 8-án.

Farkas Béla
Német-Palánka
(Bács-Bodrog m.)

Szt. Anna

törv. védett szabadalmazott
tisza malátából előállított

maláta

készítmények

a legjobb; kitűnően beváltak.

Első

orvosi szaktekintélyek

által elismerték, buzamosabb
használat mellett páratlan ha-
tásuk.

Malátalikör

a legjobb, legkellemesebb
üditő és erősítő likör. Vég-
telen kellemes zamatja, kitűnő minő-
sége és tulajdonságai miatt általá-
nosan kedvelt.

Malátakeserü

a legjobb és legegészsé-
gesebb gyomorerosító,
kitűnő étvágyerjesztő ital, az emész-
tést elősegíti. Legjobb férfital.

Malátacakes

legízletesebb és leghatha-
tósabb táp- és teasütemény.

Budapesten kapható: Löwenstein M. Várház-körút 4., Szenes Ede Dorottya-u. 2., Szimon István Váci-körút 12., Seidel József Koronaherceg-utca 13., Vogel Gyula Andrassy-ut 29., Takács Lajos Kossuth Lajos-utca 19., Jung Péter Várház-körút 10., Zoffmann Viktor Dohány-utca 15., Bienenstock D. Nefejejs-utca 41., Spitzer G. Kálmán Ferenc-körút 41. Hauer Rezső Kerepesi-ut 49., Focht Jakab Tükör-utca 4., Baumholzer Ede II., Corvin-tér 6., Rainer J. és társa II., Corvin-tér 7. üzleteiben; vidéken a jobb fűszer- és csemegeüzletekben. Az italok Magyarországi felárúsítása gyógyszereszek és droguisták részére: Budapest, **NADOR-GYÓGYSZERTÁR**, Váci-körút 17. és a **Szt. Anna Maláta** készítményvállalat Kis-Velenczén.

Viszontelárusítók szíveskedjenek directa a Szt.-Anna Malátakészítmény-Vállalathoz Kis-Velenczén fordulni.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár

mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, aki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési czim: Sohr József, Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédélgést és üzérkedést. És miután a Szent-Antal jegyű kaszával, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a londoni kiállításon is nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert, a szédélgőknek kissé a körmükre koppantottam. Azt mindenféle furfanggal utánozzák és el akarják hitetni, hogy őcska portékájuk valódi „Szent-Antal“-kasza, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utáztatoktól, mert a Szent-Antal-kasza csak akkor valódi ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson fölül kielégíti. A Szent-Antal kasza közkedveltségét — főleg szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és esodálatra méltó élének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a Szent-Antal jegyű kaszának erős orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovácskézre adni, mert egy rendes kaszásember kezéhez van igazítva.

Sok gazda a hibás Kalapálás által a legjobb kaszát is elrontja, ez a Szent-Antal kaszánál nem jöhet elő, mert ez kikalapálva és kipróbálva lesz a gazdaközönségnek átadva. A Szent-Antal kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. Minden darabert jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem. De tapasztalatból tudjuk hogy ezer közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal-kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszu
—95 kr.	1 frt	1 frt 5	1 frt 10	1 frt 15	1 frt 20	1 frt 25	1 frt 30

5 db megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 db megrendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

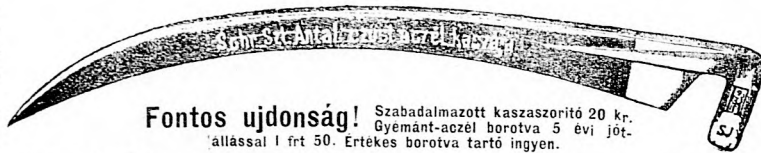
Amergaui kaszakó

a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. Egy darab 20 kr.

„Diadal“

ezüstacél kalapáló készülék. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

Fontos ujdonság! Szabadalmazott kaszaszorító 20 kr. Gyémánt-acél borotva 5 evi jótállással 1 frt 50. Ertekes borotva tartó ingyen.

